

ÎNCHEIERE

11 octombrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iuliana Oprea
Ion Druță

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Asociația Obștească „AFI”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Asociației Obștești „AFI” împotriva Societății pe Acțiuni „Moldasig” cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității, dobânzii de întârziere și a taxei de stat

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldasig”, casată parțial hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 noiembrie 2016 și adoptată în partea dată o nouă hotărâre de respingere a pretențiilor

constată:

La 27 noiembrie 2014, Asociația Obștească „AFI” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldasig”, intervenient accesoriu CIA „Asito” SA cu privire la încasarea despăgubirii de asigurare, a penalității, dobânzii de întârziere și a taxei de stat.

În motivarea acțiunii a invocat că la 6 iunie 2013, autoturismul de marca Ford model Tranzit cu numărul de identificare al vehiculului XXXX, produs în anul 2013, de culoare albă a fost înmatriculat după proprietarul Asociația Obștească „AFI”, fiindu-i atribuit numărul înmatriculare de stat XXXX.

Menționează că la 7 iunie 2013 între SA „Moldasig” și Asociația Obștească „AFI” a fost încheiat contractul nr. ACA/2013-1047 de asigurare a mijloacelor de transport, prin care a fost asigurat autoturismul de marca Ford modelul Tranzit cu numărul de înmatriculare de stat XXXX, nr. șasiului/caroseriei XXXX, iar suma asigurată fiind stabilită în valoare de 13000 euro, contractul fiind încheiat pentru perioada cuprinsă între 7 iunie 2013 și până la 6 iunie 2014.

Relevă că potrivit prevederilor contractului nr. ACA/2013-1047 din 7 iunie 2013 de asigurare a mijloacelor de transport încheiat între SA „Moldasig” și Asociația Obștească „AFI”, în secțiunea 4, au fost stabilite riscurile asigurate și excepțiile de la cazurile asigurate, astfel conform pct. 4.1. asigurătorul își asumă responsabilitatea în ceea ce privește mijlocul de transport pentru riscurile „Daune” și „Auto” - CASCO, iar pct. 4.1.1 stabilește expres că riscul de daune include deteriorarea sau distrugerea mijlocului de transport asigurat, rezultat din accident rutier.

Suține că prima de asigurare a mijloacelor de transport a fost achitată de către Asociația Obștească „AFI” în condițiile și în termenul stabilit de pct. 5.2 al contractului, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 217 din 7 iunie 2013 în baza căruia a achitat SA „Moldasig” suma de 8948,50 lei.

Indică că la 05 decembrie 2013, a avut loc un accident rutier produs între autoturismul de marca Ford modelul Tranzit cu numărul de înmatriculare XXXX, condus de conducătorul auto, Iurie Moișa și autoturismul de marca Opel modelul Monterey cu numărul de înmatriculare de stat XXXX, condus de conducătorul auto, Igor Guzun.

Notează că pe acest caz a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție MAI02 368501 din 5 decembrie 2013 și prin decizia agentului constator vinovat de producerea accidentului a fost recunoscut Igor Guzun.

Explică că în rezultatul accidentului rutier produs la 5 decembrie 2013, a fost deteriorat autoturismul de marca Ford Tranzit, cu numărul de înmatriculare XXXX, iar asigurătorul a fost înștiințat despre faptul producerii cazului asigurat fiind deschis dosarul CASCO nr. D/CASCO/13- 2286.

Remarcă că la 13 decembrie 2013 în adresa SA „Moldasig” a fost depusă cererea privind constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare, fiind solicitată efectuarea lucrărilor de reparație și unitatea specializată auto SA „DAAC HERMES”.

Subliniază că la 14 decembrie 2013, a fost întocmit procesul-verbal de constatare a pagubelor nr. D/CASCO/13-2286, efectuat de către reprezentanții SA „Moldasig” în prezența reprezentantului asiguratului Asociația Obștească „AFI” și reprezentantul intervenientului accesoriu CIA „Asito” SA, la care au fost anexate fotografiile deteriorărilor autoturismului Ford Tranzit cu numărul de înmatriculare XXXX, efectuate în cadrul constatării pagubelor.

Notează că la 20 decembrie 2013 SA „DAAC HERMES” a eliberat două devize nr.SCO00023429 cu privire la valoarea pieselor de schimb, volumului și costului serviciilor de reparație necesare remedierii autoturismului de marca Ford modelul Tranzit cu numărul de înmatriculare XXXX, primul în sumă de 31601 lei, iar al doilea în sumă de 33192 lei, aceste devize aveau o valoare redusă a prețului serviciilor de reparație ca urmare a condițiilor preferențiale oferite de SA „DAAC HERMES” companiilor de asigurări, în cazul în care se achită direct serviciile de reparație a unităților de transport.

Afirmă că prin cererea din 2 ianuarie 2013, înregistrată la aceeași dată în evidența SA „Moldasig” cu nr. 031, Asociația Obștească „AFI” a solicitat

transferarea banilor către compania SA „DAAC-HERMES” pentru reparația autoturismului de marca Ford model Tranzit cu numărul de înmatriculare XXXX.

Indică că prin răspunsul nr. 349 din 28 ianuarie 2014, SA „Moldasig” a refuzat de a plăti despăgubirea de asigurare, fără a se expune pe marginea valorii pagubei constatate prin procesul-verbal din 14 decembrie 2013 și fără a se expune pe marginea accidentului ca caz asigurat.

La fel și prin răspunsul nr. 3471 din 4 august 2014, SA „Moldasig” și-a exprimat repetat refuzul său de a satisface cererea de despăgubire Asociației Obștești „AFI” în baza contractului de asigurare nr. ACA/2013-1047.

Consideră că anume din 4 august 2014 a început să curgă termenul general și special de prescripție.

Precizează că la 17 septembrie 2014, Asociația Obștească „AFI” prin ordinul de plată nr. 332 a achitat în beneficiul SA „DAAC-HERMES” suma de 18682 lei cu titlu de avans pentru executarea lucrărilor de reparație a autoturismului de marca Ford modelul Tranzit, cu numărul de înmatriculare XXXX.

Remarcă că lucrările au fost finalizate de către SA „DAAC-HERMES” la 21 octombrie 2014 și tot în aceeași zi, 21 octombrie 2014 Asociația Obștească „AFI” a achitat suplimentar suma de 15492 lei, conform ordinului de plată nr. 378 din 21 octombrie 2014.

Consideră că Asociația Obștească „AFI” urmează să recupereze de la SA „Moldasig” suma de 34174 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, penalitatea legală în cuantum de 0,1 % stabilită în baza art. 6 alin. (6) din Legea nr. 407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări, potrivit căreia, în caz de încălcare a termenului de plată a indemnizației de asigurare sau a despăgubirii de asigurare din vina asiguratului, acesta va plăti asiguratului, beneficiarului asigurării și/sau păgubitului pentru fiecare zi de întârziere penalitate de 0,1 % din suma indemnizației sau despăgubirii, ceea ce constituie 6151,32 lei, precum și obligația pecuniară de plată a despăgubirii de asigurare care este purtătoare de dobândă de întârziere în cuantum de 9% peste rata de refinanțare stabilită de Banca Națională a Moldovei.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 3 lit. b), 6 alin. (3), 13 din Legea nr. 407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări, art. 8 alin. (1) și alin. (2) lit. a), f), h), 11 lit. e), g), h), l), 14 alin. (1) și (2), 268 lit. a), 512 alin. (1), 514, 572 alin. (1) și (2), 575 alin. (2), 607, 617 alin. (1) și alin. (2) lit. a), b), g) și i), 619 alin. (1) și (2), 629, 1301, 1302, 1304, 1307-1309, 1313, 1315, 1328, 1398, 1416 Cod civil, art. 75, 81, 85 alin. (4), 90 lit. g) și i), 96, 166-167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, încasarea de la SA „Moldasig” în beneficiul Asociației Obștești „AFI” a sumei de 34174 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, a sumei de 1025, 22 lei cu titlu de recuperare a taxei de stat achitată la depunerea acțiunii, aferentă capătului de cerere privind încasarea despăgubirii de asigurare, a sumei de 6151,32 lei cu titlu de penalitate legală, a sumei de 270 lei cu titlu de recuperare a taxei de stat achitată la depunerea acțiunii, aferentă capătului de cerere privind încasarea penalității legale, a dobânzii de întârziere, a sumei de 270 lei cu titlu de recuperare a taxei de stat achitată la depunerea acțiunii, aferentă

capătului de cerere privind încasarea dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de asistență juridică.

La 17 septembrie 2015, Asociația Obștească „AFI” a depus o cerere de concretizare a cerințelor din acțiune, prin care a solicitat încasarea de la SA „Moldasig” în beneficiul Asociației Obștești „AFI” a sumei de 34174 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, a sumei de 1025,22 lei cu titlu de recuperare a taxei de stat achitată la depunerea acțiunii, aferentă capătului de cerere privind încasarea despăgubirii de asigurare, a sumei de 6151,32 lei cu titlu de penalitate legală, a sumei de 270 lei cu titlu de recuperare a taxei de stat achitată la depunerea acțiunii, aferentă capătului de cerere privind încasarea penalității legale, a sumei de 7278,12 lei cu titlu de dobândă de întârziere, a sumei de 270 lei cu titlu de recuperare a taxei de stat achitată la depunerea acțiunii, aferentă capătului de cerere privind încasarea dobânzii de întârziere și a sumei de 10000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La 16 iunie 2016, Asociația Obștească „AFI” a mai depus o cerere de concretizare a cerințelor din acțiune, prin care a solicitat încasarea de la SA „Moldasig” în beneficiul Asociației Obștești „AFI” a sumei de 34174 lei cu titlu de despăgubire de asigurare, a sumei de 1025,22 lei cu titlu de recuperare a taxei de stat achitată la depunerea acțiunii, aferentă capătului de cerere privind încasarea despăgubirii de asigurare, a sumei de 6151,32 lei cu titlu de penalitate legală, a sumei de 270 lei cu titlu de recuperare a taxei de stat achitată la depunerea acțiunii, aferentă capătului de cerere privind încasarea penalității legale, a sumei de 14270,22 lei cu titlu de dobândă de întârziere, a sumei de 270 lei cu titlu de recuperare a taxei de stat achitată la depunerea acțiunii, aferentă capătului de cerere privind încasarea dobânzii de întârziere și a sumei de 10000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 noiembrie 2016, acțiunea a fost admisă parțial.

A fost încasat de la SA „Moldasig” în beneficiul Asociației Obștești „AFI” despăgubirea de asigurare în sumă de 34174 lei, penalitatea în sumă de 6141,32 lei, dobânda de întârziere în sumă de 14270,22 lei, taxa de stat în sumă de 1637,22 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2017, a fost admis apelul declarat de SA „Moldasig”.

A fost casată parțial hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 noiembrie 2016 și adoptată o nouă hotărâre prin care au fost respinse, ca neîntemeiate pretențiile privind încasarea din contul SA „Moldasig” în beneficiul Asociației Obștești „AFI” a penalității în sumă de 6141,32 lei și a dobânzii de întârziere în mărime de 14270,22 lei.

În rest, hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 2 august 2017, Asociația Obștească „AFI” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2017, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a admis încălcarea esențială a normelor de drept materiale prin aplicarea eronată a cadrului legislativ material aplicabil, invocând selectiv normele dreptului material, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea.

Invocă că instanța de apel a ignorat prevederile art. 1327 alin. (3) Cod civil, potrivit cărora asigurătorul nu poate invoca o convenție prin care este eliberat de obligația sa dacă asiguratul nu și-a îndeplinit obligația de informare în modul corespunzător, decât în măsura în care, prin neexecutare, interesele asigurătorului sunt afectate în mod serios.

Relevă că prin procesul-verbal de constatare a pagubelor nr. D/CASCO/13-2286 din 14 decembrie 2013, efectuat de către reprezentanții SA „Moldasig”, în prezența reprezentantului asiguratului Asociației Obștești „AFI” și reprezentantului intervenientului accesoriu CIA „Asito” SA, au fost constatate în comun și documentate deteriorările autoturismului Ford Tranzit, cu numărul de înmatriculare de stat XXXX, cu includerea a cel puțin 36 fotografii, și că astfel se atestă incontestabil faptul că SA „Moldasig” a participat la procedura de constatare a deteriorărilor.

Susține că în conținutul deciziei contestate, instanța de apel nu a făcut referință nici la o normă de drept material care ar exonera asigurătorul SA „Moldasig” de plata penalității legale stabilite de prevederile art. 6 alin. (6) din Legea nr. 407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări, fie a penalității contractuale, sau a dobânzii de întârziere în baza dispozițiilor art. 619 Cod civil, în cazul neonorării asigurătorului de a plăti despăgubirea de asigurare, prin ce se atestă interpretarea eronată a legii de către instanța de apel.

Indică că potrivit prevederilor art. 602 alin. (2) Cod civil, neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă.

Subliniază că în situația în care, instanța de apel a constatat în baza materialelor cauzei faptul producerii riscului asigurat, la materialele dosarului fiind prezente și actele întocmite de reprezentanții asiguratului, asigurătorului și terțului, prin care se constată pagubele rezultate din accidentul rutier apreciat de SA „Moldasig”, rezultă că aceasta era ținută să execute obligația sa caracteristică de a despăgubi Asociația Obștească „AFI” prin plata despăgubirii de asigurare, iar în caz de omisiune, este de opinia recurenta că acea obligație pecuniară este purtătoare de penalitate legală potrivit prevederilor art. 6 alin. (6) din Legea nr. 407 din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări, fiind purtătoare și de dobândă de întârziere în baza dispozițiilor art. 619 Cod civil.

La 10 octombrie 2017, SA „Moldasig” a depus referință, prin care a solicitat de a declara inadmisibil recursul depus de Asociația Obștească „AFI”.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 12 mai 2017, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire

(f. d. 18 vol. II), careva date despre recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2017, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Asociația Obștească „AFI” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Asociația Obștească „AFI”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Asociația Obștească „AFI” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Asociația Obștească „AFI” se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iuliana Oprea

Ion Druță